

Geološka zgradba Evrope

Paleoevropa

- Paleoevropa je geološko gledano **najstarejši del Evrope**
- **Paleoevropo sestavlja arhaično jedro** (nastalo v **predkambriju**) in **Kaledonski masiv**, ki je nastal v **starem paleozoiku**
- **arhaično jedro sestavljajo Ruska plošča in Baltski ščit** na vzhodu in severu ter **Hebridi** in del **severo-zahodne Škotske** na zahodu
- **arhaični ščit je sestavljen iz granitov in gnajsov**
- **Kaledonski masiv sestavlja večino Britanskega otočja** in **zahodni del Skandinavije**

Mezoevropa

- Mezoevropa je **nastala v mladem paleozoiku (karbonu)**
- **obsega francoski centralni masiv**, od koder se **Armorikansko gorovje** vleče čez **Bretanijo**, **jugo-zahodno Anglijo** na **južno Irsko**, **Variskično gorovje** (poimenovano po Variscih, ki so živeli na Bavarskem) **pa se vleče preko Renskega gorovja do Sudetov**
- **še v paleozoiku je bilo to gorovje enotno**

Neoevropa

- Neoevropa je **nastala ob koncu krede** ter **predvsem v terciarju**
- **tedaj je nastalo slemenasto mlado nagubano gorovje Alpidov**

- gubanju sledimo od Pirenejev preko Alp, od tod pa se del gorovja nadaljuje na Apeninski polotok, drugi del pa preko preko Dinaridov, Balkana (Stara planina) in Karpatov proti vzhodu
- značilno za Alpe je pojavljanje vulkanizma, ugrezanja in dvigovanja

Pleistocenska poledenitev

- v pleistocenu je bil velik del Severne Evrope prekrit z debelim ledenim pokrovom
- v Srednji Evropi so bile pod ledom površine nad 1300 oziroma nad 1500 metri
- s teh območij kontinentalne poledenitve so proti nižjim reliefnim delom drseli številni dolinski ledeniki (dokaz za to so danes številne U doline, ki so ledeniško preoblikovane nekdanje rečne V doline)

Prebrati drobn tisk v knjigi na strani 13 (ledeniki)!

Družbeni pomen geološke zgradbe

- geološka zgradba površja neposredno vpliva na nahajališča naravnih bogastev ter tako tudi na razmestitev rudarstva (lahko tudi industrije) v pokrajini
- najvažnejša rudna nahajališča najdemo na območju Kaledonskega masiva in na območju Mezoevrope
- tu najdemo nahajališča črnega premoga v Angliji, severni Franciji, Belgiji, Nemčiji, v moravski in poljski Šleziji ter v Ukrajini
- v starih masivih so tudi številna nahajališča kovinskih rud (sredogorja Srednje Evrope, Skandinavija)
- v sedimentih obrežnih morij in jezer iz terciarne dobe najdemo rjave premoge in lignite (obrobje Panonske kotline)

- **geološka zgradba posredno vpliva tudi na kakovost prsti in na izoblikovanost reliefa**

█

- Paleoevropa je geološko gledano najstarejši del Evrope
  - Paleoevropo sestavlja arhaično jedro (nastalo v predkambriju) in Kaledonski masiv, ki je nastal v starem paleozoiku
- arhaično jedro sestavljajo Ruska plošča in Baltski ščit na vzhodu in severu ter Hebridi in del severo-zahodne Škotske na zahodu
  - arhaični ščit je sestavljen iz granitov in gnajsov
- Kaledonski masiv sestavlja večino Britanskega otočja in zahodni del Skandinavije

geološka
razdelitev
Evrope

█

- Mezoevropa je nastala v mladem paleozoiku (karbonu)
- obsega francoski centralni masiv, od koder se Armorikansko gorovje vleče čez Bretanijo, jugo-zahodno Anglijo na južno Irsko, Variskièno gorovje (poimenovano po Variscih, ki so živeli na Bavarskem) pa se vleče preko Renskega gorovja do Sudetov
- še v paleozoiku je bilo to gorovje enotno

█

- Neoevropa je nastala ob koncu krede ter predvsem v terciarju
- tedaj je nastalo slemenasto mlado nagubano gorovje Alpidov
- gubanju sledimo od Pirenejev preko Alp, od tod pa se del gorovja nadaljuje na Apeninski polotok, drugi del pa preko Dinaridov, Balkana (Stara planina) in Karpatov proti vzhodu
- značilno za Alpe je pojavljanje vulkanizma, ugrezanja in dvigovanja